

Handläggare
Anna Lundgren
Telefon: 508 27 691

Till
KF/KS kansli

Remissvar på "Remiss av en omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30)".

Remiss från kommunstyrelsen (Dnr 110-896/2017)
Kontorsyttrande

Marina Höglund
Förvaltningschef

Carina Braun
Avdelningschef

Bakgrund

Finansdepartementet har översänt Speciallicensutredningens betänkande En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30) till Stockholms stad och övriga berörda remissinstanser för yttrande senast den 4 augusti 2017.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till idrottsförvaltningen och stadsledningskontoret för yttrande senast den 30 juni 2017.

Remissbehandlingen

Nämndbehandling medges inte inom angiven remisstid. Idrottsförvaltningen lämnar därför som remissvar detta kontorsyttrande vilket även kommer att anmälas för idrottsnämnden den 19 september 2017.

Remissen

Bakgrund

Den gällande lotterilagen (1994:1000) är från 1994, men i väsentliga delar har den sitt ursprung i 1939 års lotteriförordning. Lagstiftningen är i grunden anpassad till en "fysisk" lotterimarknad, där det förutsätts att lotterier anordnas på plats och ställe eller i vart fall förmedlas genom ombud eller avser fysiska lottsedlar eller deltagarbevis. Verkligheten ser i dag annorlunda ut. Den tekniska utvecklingen har medfört att förutsättningarna för att elektroniskt förmedla speltjänster utan hinder av nationsgränser är nära nog obegränsade, samtidigt som möjligheterna för en enskild nation att ingripa mot verksamhet som anordnats utomlands är små. Det

gränsöverskridande spelet har inneburit att förutsättningarna att upprätthålla en nationell spelmarknad minskat väsentligt.

Uppdraget

Speciallicensutredningen har av regeringen fått i uppdrag att lämna förslag till en ny spelreglering. Den nya spelregleringen ska syfta till att skapa en spelmarknad som präglas av ett högt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen och tydliga förutsättningar för att få verka på marknaden. Regleringen ska bygga på ett licenssystem som innebär att alla som agerar på den svenska spelmarknaden ska göra det med behöriga tillstånd, och att aktörer utan tillstånd ska stängas ute. En utgångspunkt är vidare att de negativa konsekvenserna av spelandet ska begränsas. I uppdraget ingår även, så långt det är möjligt, att i den nya regleringen säkra förutsättningarna för finansiering av statens verksamhet och allmännyttiga ändamål.

Speciallicensutredningens förslag

Utredningen föreslår i betänkandet att den nya spellagen ska bli ett verktyg för att ett delvis överspelat nationellt monopol ska övergå till en delvis oligopolliknande del och en delvis fri marknadsdel genom uppdelning av Svenska Spel i en konkurrensutsatt del och en del som bl.a. har exklusiva rättigheter.

Lagen och dess tillämpning ska enligt betänkandet balansera och legalisera spelkonkurrens, beskatta de för närvarande i Sverige oreglerade onlinebaserade företagen med 18 procent och samtidigt vara teknik- och konkurrensneutral. För att öka samhällets möjligheter till kontroll och möjliggöra att snabba åtgärder kan vidtas för att svara mot förändringar i omvärlden är lagen enligt betänkandet utformad som en ramlag som öppnar för regeringen att utfärda förordningar och för Spelmyndigheten att utfärda föreskrifter. Gemensamma och långsiktigt hållbara spelregler ska skapas, ett licenssystem ska etableras som onlinespelsbolagen förhoppningsvis ska ansluta sig till, skatteintäkter ska säkras samt föreningslivets ganska sköra spelomän – väsentligen lotterier – och intäkter ska skyddas.

Enligt betänkandet kommer marknaden för spel om pengar fördelas enligt följande:

- Onlinespelsföretag, Svenska Spels konkurrensdel och ATG får med licens verka på den konkurrensutsatta delen av marknaden. ATG föreslås inte längre ha monopol på vadhållning på hästar.
- Svenska Spels exklusiva rättigheter kommer att omfatta värdeautomater och landbaserade kasinon i därför avsedd lokal – Casino Cosmopol AB (Casino Cosmopol). Bolaget

kommer även fortsättningsvis att få konkurrera med det allmännyttiga föreningslivet i fråga om lotterier online och landbaserat.

- Den ideella sektorn kommer även fortsättningsvis få bedriva lotteriverksamhet, såväl landbaserat som online, och landbaserad bingo.

Enligt direktiven till utredningen är det av stor vikt att ideella, allmännyttiga organisationer kan fortsätta att utvecklas. Vidare ska förutsättningarna för finansiering av allmännyttiga ändamål vara fortsatt goda. Flera av de allmännyttiga föreningarna, ofta folkrörelseanknutna, får en inte oväsentlig del av sin finansiering genom spel och lotterier. Cirka två miljarder kronor per år går tillbaka till välgörenhet och icke-kommersiella ändamål.

Utredningen föreslår inga större förändringar för det allmännyttiga föreningslivet. Föreningslivet kommer även fortsättningsvis kunna bedriva lotteriverksamhet, såväl landbaserat som online samt landbaserad bingo på en delvis skyddad marknad. De föreslås vara fortsatt skattebefriade. I den mån föreningslivet önskar bedriva spel som tillhör den konkurrensutsatta delen av marknaden gäller samma villkor för dem som för övriga spelföretag på den delen av marknaden. Att tillträda den konkurrensutsatta delen av marknaden med skattefrihet blir således inte möjligt.

I betänkandet framförs att det inom den ideella sektorn inte handlar om stora intäkter per organisation i relation till övriga aktörer på spelmarknaden. Detta med undantag för Svenska Postkodföreningen. Vinståterbetalningsprocenten för lotterier är låg. Det är dock strategiska intäkter för civilsamhället varför utan dessa intäkter civilsamhället sannolikt skulle vara både mindre och delvis förlora sitt oberoende. Företrädare för civilsamhället menar att det är pengar med hög samhällelig och social utväxling. De allmännyttiga föreningarnas spel och lotterier omsatte netto 3,9 miljarder kronor under år 2016 vilket är 17 procent av marknaden. Svenska Postkodföreningen stod för två miljarder kronor eller 53 procent. Volymen har ökat under senare år, med 12 procent mellan åren 2011–2016.

Vidare framförs i betänkandet att det faktum att det rör sig om en avgränsad sektor med skattefrihet och visst oligopol på lotter och bingo innebär inte att den ideella sektorn inte skulle kunna utsättas för extern konkurrens vad gäller spelarna. Andra spelföretag kan tänkas locka över kunder från dessa allmännyttiga lotterier och bingo. Representanter för sektorn menar dock att risken är begränsad.

Sammanfattningsvis gör utredningen bedömningen att det allmännyttiga föreningslivet håller ställningarna på spelmarknaden med en trolig, men begränsad, uppgång under de närmaste åren. Samtidigt vill utredningen flagga för en viss osäkerhet vad beträffar skattefriheten som kan komma i konflikt med EU:s statsstödsregler. EU anger i princip fyra villkor för att avvikelser i fall som dessa ska kunna göras från statsstödsreglerna. För det första ska ett undantag tillämpas på ett icke diskriminerande sätt. Det ska därtill vara svar på ett trängande allmänintresse och verkligen fungera utifrån sitt syfte samt slutligen inte innebära större ingripande än vad allmänintresset motsvarar. Utredningen lutar åt att skattefrihet för det allmännyttiga föreningslivet i detta fall torde motsvara de angivna villkoren men rekommenderar att regeringen snarast efter utredningen har presenterats gör en föransökan eller en ”pre-notifiering” till EU-kommissionen för att få besked i frågan.

Idrottsförvaltningens synpunkter

Idrottsförvaltningen lämnar följande synpunkter.

Utredningen redovisar på ett förtjänstfullt sätt utmaningen för föreningar om de skulle jämföras med företag i spel- och lotterisammanhang. Det utbredda svenska civilsamhället är en viktig resurs med helt andra förutsättningar än företag och offentlig förvaltning. Det är positivt att utredningen också föreslår att föreningarna ska fortsätta vara momsbefriade.

Idrottsförvaltningen är stadens tillsynsmyndighet för lokala föreningslotterier. Förvaltningen handlägger ungefär 10 tillståndsansökningar årligen. Såvitt förvaltningen kan bedöma påverkar förslagen i utredningen inte myndighetsutövningen i nämnvärd utsträckning.

I övrigt har idrottsförvaltningen inga synpunkter kring Speciallicensutredningens förslag.

Slut